

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

אמנה בדבר ביטחון סוציאלי

בין מדינת ישראל

ובין הפדרציה הרוסית

ירושלים, מאי 2019

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

תוכן העניינים

3	מבוא
3	על מי חלה האמנה?
3	הנושאים הכלולים באמנה
3	א. ביטוח וגבייה
3	ב. קצבאות: זקנה, שאירים, דמי קבורה, נכות, נפגעי עבודה, אמהות וילדים
3	הזכויות הניתנות במסגרת האמנה
3	א. ביטוח וגבייה
5	ב. קבלת קצבאות
5	1. קצבת אזרח ותיק (זקנה)
6	2. קצבת שאירים
8	3. דמי קבורה
8	4. קצבת נכות
9	5. נפגעי עבודה
9	6. דמי לידה
10	7. ילדים
10	דרכי התקשרות

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

מבוא

האמנה לביטוח סוציאלי בין מדינת ישראל לבין הפדרציה הרוסית נועדה להבטיח ולהסדיר את זכויותיו הסוציאליות של מי שעובר מישראל לרוסיה ומרוסיה לישראל. האמנה נכנסה לתוקף ב-1.10.2017.

המידע המובא באתר נועד להסביר את הזכויות והחובות בהתאם לאמנה זו. דברי ההסבר הם כלליים בלבד, ואין לראות בהם נוסח מלא ומחייב של החוק ושל האמנה. כל הכתוב בלשון זכר מתייחס לנשים וגברים כאחד.

על מי חלה האמנה?

האמנה עם רוסיה חלה על אזרחי ישראל ואזרחי רוסיה הנמנים עם אחת הקבוצות הבאות:

1. אזרחי ישראל שעבר להתגורר ברוסיה
2. אזרחי רוסיה שעבר להתגורר בישראל
3. עובדי חברות תעופה ומפעלי תובלה, צוות כלי שייט
4. פליטים וחסרי נתינות, אשר מקום מושבם הרגיל הוא בתחום ישראל או רוסיה וצברו שם תקופות ביטוח

הנושאים הכלולים באמנה

- א. ביטוח וגבייה
- ב. קצבאות: זקנה, שאירים, דמי קבורה, נכות, נפגעי עבודה, אמהות וילדים

הזכויות הניתנות במסגרת האמנה

א. ביטוח וגבייה

מניעת כפל תשלום דמי ביטוח:

ההסדר באמנה עם רוסיה נועד למנוע מצב בו תושב ישראל יהיה כפוף בו זמנית לחוקי שתי המדינות, ויחויב בתשלום דמי ביטוח בשתייהן, או לחילופין יהיה משולל זכויות בשתי המדינות.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

ההסדר שבאמנה מאפשר לתושב ישראל היוצא לרוסיה לשלם דמי ביטוח באחת משתי המדינות בלבד.

מה עליך לעשות כדי למנוע את כפל תשלום דמי הביטוח?

מבוטח עובד

1. אם נשלחת על ידי מעבידך הישראלי לעבוד ברוסיה והנך תושב ישראל - מעבידך ימשיך לשלם את שכרך ואת דמי הביטוח הלאומי בישראל. תקופת ההצבה המרבית הינה 24 חודשים. בתקופה זו תהיה פטור מתשלום דמי ביטוח ברוסיה. במקרים מיוחדים ובכפוף להסכמה בין המוסדות הסוציאליים של שתי המדינות תקופת ההצבה יכולה להתארך ל- 24 חודשים נוספים אך לא מעבר לזה.
סמוך למועד יציאתך לרוסיה, על מעבידך לפנות אל www.btl.gov.il תחום קשרי חוץ במוסד לביטוח לאומי, על גבי "[טופס למילוי ע"י מעסיק](#)" הנמצא באתר האינטרנט שכתובתו: www.btl.gov.il לשם קבלת פטור מכפל תשלום דמי ביטוח.
תחום קשרי חוץ ינפיק את האישור עבור המעסיק. עליך להציג את האישור בפני המוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה, וכך תהיה פטור מתשלום דמי ביטוח שם.

2. אם יצאת לרוסיה ועבדת שם כשכיר או כעצמאי, בהיותך תושב ישראל, עליך לשלם דמי ביטוח לאומי גם ברוסיה. טרם יציאתך לרוסיה עליך להסדיר את מעמדך הביטוחי במחלקת הגבייה בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך. עליך להמשיך לשלם את דמי הביטוח הלאומי בישראל ולהמציא אחת לרבעון אישורים המוכיחים את היותך מבוטח ברוסיה, לצורך קבלת החזר דמי הביטוח ששילמת בישראל.
יש לפנות בכתב אל תחום קשרי חוץ, תוך ציון מספר תעודת הזהות הישראלית שלך ותאריך תחילת עבודתך ברוסיה, ולהמציא:

- תלוש שכר עבור כל חודש בו עבדת ברוסיה
או
אישור שנתי (כדוגמת "טופס 106" בישראל)
או
- אישור מהמוסד לביטוח סוציאלי בפינלנד המעיד על היותך מבוטח.

הודעה בכתב על החזר דמי הביטוח תישלח לכתובתך בישראל על ידי מחלקת הגבייה בסניף המטפל.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

מבוטח שאינו עובד

אם יצאת לרוסיה ואינך עובד שם, עליך לשלם דמי ביטוח לאומי בישראל כמי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי, כל עוד אתה תושב ישראל.

לתשומת לבך: האמנה אינה חלה על חוק ביטוח בריאות ממלכתי!

אם אתה תושב ישראל וגר ברוסיה, הנך מחויב להמשיך לשלם דמי ביטוח בריאות למוסד לביטוח לאומי בישראל, גם אם אתה משלם דמי ביטוח בריאות ברוסיה.

ב. קבלת קצבאות

1. קצבת אזרח ותיק (זקנה)

המשך תשלום קצבה ברוסיה

אם אתה מקבל קצבת אזרח ותיק מישראל, תמשיך לקבל אותה ללא הגבלת זמן, כל עוד אתה מתגורר ברוסיה. ניתן לקבל את הקצבה לחשבון הבנק שלך בישראל או ברוסיה, לפי בחירתך. טרם יציאתך לרוסיה עליך להודיע בכתב ל**סניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך** על המעבר לרוסיה, ולמסור את כתובתך ואת פרטי חשבון הבנק, אליו אתה רוצה לקבל את הקצבה, המציין את פרטי חשבון הבנק כולל שם בעל החשבון ו-IBAN.

תביעה לקצבת אזרח ותיק מהמוסד לביטוח לאומי בישראל למתגורר ברוסיה

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מישראל, אם אתה עונה על כל התנאים הבאים:

1. אתה תושב רוסיה
2. היית מבוטח בישראל לפחות 12 חודשים
3. הגעת לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק מישראל [מחשבון גיל פרישה](#)
4. אתה עומד במבחן הכנסות

כיצד להגיש תביעה לקצבת אזרח ותיק למוסד לביטוח לאומי בישראל?

על מנת לבדוק את זכאותך לקצבת אזרח ותיק מישראל, עליך למלא "[טופס תביעה לקצבת אזרח ותיק](#)" ולהגיש אותו למוסד הסוציאלי הקרוב למקום מגוריך ברוסיה. לתביעה יש לצרף:

1. אישורים על הכנסותיך מרוסיה מאז הגעתך לגיל הפרישה (שומות מס)
2. אישור על פרטי חשבון הבנק שלך (הנך חייב להיות בעל החשבון)

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

3. אישורים על תקופות עבודתך בישראל – אם יש לך
4. הצהרה בכתב על תקופת המגורים שלך בישראל (תאריך עלייה, תאריך עזיבה, מקומות עבודה)
5. אישור על תקופות הביטוח שצברת ברוסיה. את האישור ניתן לקבל מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה

תביעה לקצבת זקנה מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה למתגורר בישראל

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת זקנה מרוסיה, אם אתה עונה על כל התנאים הבאים:

1. אתה תושב ישראל
2. היית מבוטח ברוסיה לפחות 12 חודשים
3. הגעת לגיל הזכאות לקצבת זקנה ברוסיה

כיצד להגיש תביעה לקצבת זקנה מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה?

את **טופס התביעה** עם ההנחיות למילוי ורשימת המסמכים שיש לצרף לתביעה ניתן למצוא באתר האינטרנט: www.btl.gov.il.
את התביעה יש למלא על פי ההנחיות ולהגיש בצירוף המסמכים הנדרשים ל**סניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך**.

האם אפשר לקבל קצבת אזרח ותיק (זקנה) גם מישראל וגם מרוסיה?

כן. אם צברת תקופות ביטוח בשתי המדינות אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק (זקנה) מכל מדינה בנפרד. אם אתה מקבל קצבת אזרח ותיק מישראל, לא תיפגע זכאותך לקצבת זקנה מרוסיה ולהיפך.
אם צברת מספיק תקופות ביטוח בכל מדינה – תוכל לקבל קצבת אזרח ותיק (זקנה) מלאה על פי חוקיה של כל מדינה.
אם לא צברת תקופות ביטוח המזכות בקצבה מלאה – אתה עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק (זקנה) חלקית מכל אחת מהמדינות, בהתאם לתקופות הביטוח שנצברו בכל מדינה. לצורך מימוש הזכאות, יצורפו תקופות הביטוח שצברת בישראל וברוסיה, בתנאי שהתקופות אינן חופפות.

2. קצבת שאירים

המשך תשלום קצבה ברוסיה

אם אתה מקבל קצבת שאירים מישראל, תמשיך לקבל אותה ללא הגבלת זמן, כל עוד אתה מתגורר ברוסיה. ניתן לקבל את הקצבה לחשבון הבנק שלך בישראל או ברוסיה, לפי בחירתך.

טרם יציאתך לרוסיה עליך להודיע בכתב לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך על המעבר לרוסיה ולמסור את כתובתך ואת פרטי חשבון הבנק, אליו אתה רוצה לקבל את הקצבה, המציין את פרטי חשבון הבנק **כולל שם בעל החשבון ו-IBAN**.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

תביעה לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח לאומי בישראל למתגורר ברוסיה

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת שאירים מישראל אם אתה עונה על כל התנאים הבאים:

1. אתה עונה על הגדרת "אלמן" על פי חוק הביטוח הלאומי.
2. המנוח היה תושב ישראל או תושב רוסיה בזמן הפטירה.
3. המנוח היה מבוטח בישראל לפחות 12 חודשים.

או

- המנוח קיבל קצבת אזרח ותיק מישראל.
4. אתה עומד במבחן הכנסות (אלמנה פטורה ממבחן הכנסות).

כיצד להגיש תביעה לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח לאומי בישראל?

על מנת לבדוק את זכאותך לקצבת שאירים מישראל - עליך למלא [טופס תביעה לקצבת שאירים](#) ולהגיש אותו למוסד הסוציאלי הקרוב למקום מגוריך ברוסיה.

לתביעה יש לצרף:

1. אישורים על הכנסותיך מרוסיה (שומות מס) - רק לאלמנים
2. אישור על פרטי חשבון הבנק שלך (הנך חייב להיות בעל החשבון)
3. אישורים על תקופות עבודה של המנוח בישראל – אם יש לך
4. אישור על תקופות הביטוח שצבר המנוח ברוסיה. את האישור ניתן לקבל מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה.
5. תעודת פטירה
6. תעודת נישואין

תביעה לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה למתגורר בישראל

אתה עשוי להיות זכאי לקצבת שאירים מרוסיה אם מתקיימים התנאים הבאים:

- א. אתה עונה על הגדרת אלמן על פי חוק הביטוח הסוציאלי ברוסיה
- ב. המנוח היה מבוטח בעבר ברוסיה לפחות 12 חודשים או המנוח קיבל קצבת זקנה מרוסיה

כיצד להגיש תביעה לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה?

את טופס התביעה עם ההנחיות למילוי ורשימת המסמכים שיש לצרף לתביעה ניתן למצוא באתר האינטרנט: www.btl.gov.il

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

את התביעה יש למלא על פי ההנחיות ולהגיש בצירוף המסמכים הנדרשים ל**סניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך**.

האם אפשר לקבל קצבת שאירים גם מישראל וגם מרוסיה?

כן. אם המנוח צבר תקופות ביטוח בשתי המדינות עשויה להיות זכאות לקצבת שאירים מכל מדינה בנפרד. אם אתה מקבל קצבת שאירים מישראל, לא תיפגע זכאותך לקצבת שאירים מרוסיה ולהיפך. אם המנוח צבר מספיק תקופות ביטוח בכל מדינה – ניתן לקבל קצבת שאירים מלאה על-פי חוקיה של כל מדינה.

אם המנוח לא צבר תקופות ביטוח המזכות בקצבה מלאה, ניתן לקבל קצבת שאירים חלקית מכל אחת מהמדינות, בהתאם לתקופות הביטוח שנצברו בכל מדינה. לצורך מימוש הזכאות, יצורפו תקופות הביטוח שנצברו בישראל וברוסיה, בתנאי שהתקופות אינן חופפות.

3. דמי קבורה

המוסד לביטוח לאומי בישראל משלם דמי קבורה בעבור כל אדם שנפטר בישראל ונקבר בה, וכן עבור כל תושב ישראל שנפטר מחוץ לישראל.

4. קצבת נכות

הזכאות לקצבת נכות מישראל תיבחן רק למי שהיה תושב ישראל בתכופ לפני שנעשה נכה. הזכאות לקצבת נכות מרוסיה תיבחן על פי המידע הרפואי המאושר על ידי הגורם המוסמך.

המשך תשלום קצבה ברוסיה

אם אתה מקבל קצבת נכות כללית מישראל, תמשיך לקבל אותה ללא הגבלת זמן, כל עוד אתה מתגורר ברוסיה. ניתן לקבל את הקצבה לחשבון הבנק שלך בישראל או ברוסיה, לפי בחירתך. טרם יציאתך לרוסיה עליך להודיע בכתב לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך על המעבר לרוסיה, ולמסור את כתובתך ואת פרטי חשבון הבנק, אליו אתה רוצה לקבל את הקצבה, המציין את פרטי חשבון הבנק כולל שם בעל החשבון ו-IBAN. אם חדלת להיות תושב ישראל וחלה החמרה במצבך הרפואי או בכושר השתכרותך, לא תוגדל קצבת הנכות שלך שהנך מקבל מישראל.

חשוב לדעת: קצבת "עולה נכה" משולמת אך ורק למבוטח המתגורר באופן קבוע בשטח ישראל.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

כיצד להגיש תביעה לקצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי בישראל?

על מנת לבדוק את זכאותך לקצבת נכות מישראל, עליך למלא [טופס תביעה לקצבת נכות](#) ולהגיש אותו למוסד הסוציאלי הקרוב למקום מגוריך ברוסיה.

לתביעה יש לצרף:

1. אישורים רפואיים עדכניים המעידים גם על מצבך התעסוקתי (רצוי באנגלית)
2. אישור על פרטי חשבון הבנק שלך (הנך חייב להיות בעל החשבון)
3. אישור על תקופות הביטוח שצברת ברוסיה. את האישור ניתן לקבל מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה.

כיצד להגיש תביעה לקצבת נכות מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה?

את [טופס התביעה](#) עם ההנחיות למילוי ורשימת המסמכים שיש לצרף לתביעה ניתן למצוא באתר האינטרנט: www.btl.gov.il את התביעה יש למלא על פי ההנחיות ולהגיש ל[סניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך](#) בצירוף המסמכים הנדרשים.

האם אפשר לקבל קצבת נכות גם מישראל וגם מרוסיה?

אם אתה מקבל קצבת נכות מאחת המדינות ואתה לוקה בנכות נוספת כאשר אתה מתגורר במדינה השנייה, תיבחן הזכאות שלך לקצבת נכות בהתאם לתחיקה באותה מדינה. לא תיפגע הקצבה שהנך מקבל בגין הנכות הראשונה.

5. נפגעי עבודה

אם אתה תושב ישראל ונפגעת במהלך עבודתך ברוסיה, תוכל לקבל את הוצאות האשפוז מהמוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה ולתבוע קצבת נכות מעבודה.

אם אתה תושב רוסיה ונפגעת במהלך עבודתך בישראל, תוכל לקבל את הוצאות האשפוז מהמוסד לביטוח לאומי בישראל ולתבוע דמי פגיעה וקצבת נכות מעבודה.

האמנה מאפשרת ייצוא קצבאות והגדלת זכאות עקב החמרת מצב. כל תביעה לקצבת נפגעי עבודה יש להגיש לאגף נפגעי עבודה במשרד הראשי של הביטוח הלאומי.

6. דמי לידה

אם ילדת ולא צברת תקופת ביטוח המזכה בתשלום דמי לידה לפי הדין באחת משתי המדינות, יצורפו תקופות הביטוח שצברת בישראל וברוסיה, בתנאי שהתקופות אינן חופפות.

המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ
לאמנות בינלאומיות

7. ילדים

המשך תשלום קצבת ילדים ברוסיה

האמנה לא מאפשרת תשלום כפל של קצבת ילדים.

תוכל לקבל קצבת ילדים מישראל במשך 3 חודשים לאחר יציאתך עם הילדים מהארץ. לאחר מכן, הקצבה תשולם על ידי המוסד לביטוח סוציאלי ברוסיה.

תוכל לבקש הפסקת תשלום קצבת ילדים בישראל מיד עם יציאת הילדים מהארץ, על מנת לקבל מידית את קצבת הילדים ברוסיה. במקרה כזה, עליך לפנות בכתב למחלקת ילדים בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך בישראל, לבקש הפסקת תשלום קצבת הילדים החל ממועד יציאתך לחו"ל. אישור בשפה האנגלית על אי תשלום קצבת ילדים מישראל ישלח אליך לכתובת המגורים כבקשתך.

מידע נוסף בנושא האמנה בין ישראל לפדרציה הרוסית ניתן למצוא באתר האינטרנט: www.btl.gov.il.

דרכי התקשרות

- כתובת למשלוח מכתבים בלבד: המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ, שד' ויצמן 13, ת"ד 90009, ירושלים 9190901
- פקס: 02-6512683
- אתר האינטרנט
- מוקד טלפוני למתקשרים מהארץ: *6050 או 04-8812345. השירות ניתן בימים ראשון עד חמישי בין השעות 8:00 - 17:00 בשפות: עברית, ערבית, רוסית ואמהרית. שירותים אוטומטיים ניתן לקבל בזמן הפעילות ואחרי שעות הפעילות.
- מוקד טלפוני למתקשרים מחו"ל: 972-8-9369669
- השירות ניתן בימים ראשון עד חמישי בין השעות 8:00 - 15:00 בשפות: עברית ואנגלית.
- אגף פניות הציבור - לפניות ולהצעות לשיפור ניתן לפנות לאגף פניות הציבור: שד' ויצמן 13, ירושלים 9190901
- טל' 02-6709070, בימים א-ה בין השעות 13:00 - 15:00
- פקס: 972-2-6525038
- מידע נוסף נמצא באתר האינטרנט שלנו: www.btl.gov.il